

Valtuustoaloite - Ultraprosessoitujen ruokien poistaminen koulujen ja päiväkotien ruokalistoilta Kittilässä

Kvalt 26.01.2026 § 12
52/00.01.02/2026

Valtuutettu Helena Nevalainen jätti Vasemmistoliiton Kittilän valtuustoryhmän puolesta seuraavan sisältöisen valtuustoaloitteen:

"VALTUUSTOALOITE: Ultraprosessoitujen ruokien poistaminen koulujen ja päiväkotien ruokalistoilta Kittilässä

Taustaa: Ultraprosessoidut elintarvikkeet - kasvava huoli

Kittilän kunnan teknisessä lautakunnassa oli 5.11.2025 käsittelyssä valtuustoaloite, jossa esitettiin lähiruoan käytön lisäämistä kunnan keittiöissä. Tekninen lautakunta totesi tuolloin, että poronlihan lisäksi kouluruokailuun pyritään sisällyttämään paikallista lähiruokaa saatavuuden mukaan.

Tämä on hyvä askel, mutta ei riittävä ratkaisemaan koulujen ja päiväkotien ruokailun keskeistä ongelmaa - ultraprosessoitujen elintarvikkeiden liiallista käyttöä.

Asiasta on tehty kansalaisaloite "ultraprosessoimattoman ja lisääaineettoman ruoan turvaamiseksi lapsille kouluissa ja varhaiskasvatuksessa".

Ultraprosessoiduiksi elintarvikkeiksi luokitellaan esimerkiksi:

- pakatut valmisateriat*
- teolliset nuggetit ja makkaratuotteet*
- sokeriset välipalat ja juomat*
- pitkälle käsiteltyt komponentit, joita käytetään ruoanvalmistuksessa*

Näille tuotteille on tyypillistä runsas teollinen käsittely, lisäaineet sekä korkea suolan, sokerin ja rasvan määrä. Tutkimuksissa niiden runsas käyttö on yhdistetty heikompaan ruokavalion laatuun ja lisääntyneeseen energiankulutukseen.

Kittilän uuden koulukeskuksen yhteyteen rakennettiin täysimittainen valmistuskeittiö, joka mahdollistaa tuoreiden, vähemmän prosessoitujen aterioiden valmistamisen.

Aloite

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Kittilän kunta ryhtyy toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on:

- 1) Poistaa ultraprosessoidut ruoat päiväkotien ja koulujen ruokalistoilta.*
- 2) Korvata nämä ruoat puhtaista ja laadukkaista raaka-aineista valmistetuilla aterioilla, jotka eivät sisällä tarpeettomia lisäaineita tai liiallista prosessointia.*
- 3) Painottaa ruokalistasuunnittelussa sesongin mukaisia, kotimaisia ja mahdollisuuksien mukaan ekologisesti tuotettuja raaka-aineita - lähiruokaa.*
- 4) Varmistaa, että tarjottavat ateriat ovat monipuolisia, ravinteikkaita ja tukevat lasten terveyttä ja hyvinvointia.*
- 5) Toteuttaa tulevat keittiölaajennukset ja kalustojen uusimiset mahdollistamaan ultraprosessoitujen raaka-aineiden korvaamisen ruuanvalmistusketjussa.*

Perustelut

Lasten terveys ja jaksaminen paranevat, kun ultraprosessoidut tuotteet korvataan tuoreemmilla vaihtoehtoilla.

Kittilällä on jo olemassa infrastruktuuri, joka mahdollistaa omavalmistetun ruoan.

Kansalaisaloite osoittaa, että aihe on valtakunnallisesti merkittävä.

Kunnan ruokapalvelut voivat samalla tukea paikallista ruoantuotantoa ja elinkeinotoimintaa.

Vasemmistoliiton Kittilän kunnallisjärjestö ry

Vasemmistoliiton Kittilän valtuustoryhmä”

Päätös

Valtuuston puheenjohtaja Marita Toivanen totesi, että aloite liitetään pöytäkirjaan ja lähetään kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.